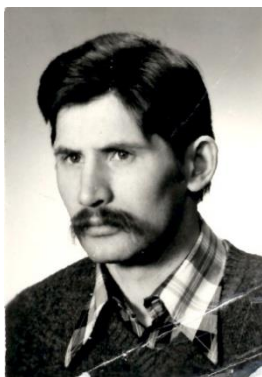

**Biogramy osób odznaczonych
Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski,
Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski
oraz Krzyżem Wolności i Solidarności**

Doylestown, Stany Zjednoczone
3 października 2026 r.

Zbigniew Stanisław Sobolewski

ur. w 1952 r. w Jasieninie Małym

Od września 1980 r. aktywnie działał w strukturach związkowych Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność”. Z ramienia Związku pełnił funkcję przewodniczącego Komisji Wydziałowej w Kombinacie Metalurgicznym Huty „Katowice” w Dąbrowie Górniczej, gdzie pracował.

Po ogłoszeniu stanu wojennego w dniu 13 grudnia 1981 r. wraz z grupą kilku osób zorganizował strajk okupacyjny w Hucie Katowice jako wyraz sprzeciwu wobec zaistniałej sytuacji. Wszedł w skład 11-osobowego Komitetu Strajkowego i był odpowiedzialny za działalność informacyjną wśród strajkującej załogi.

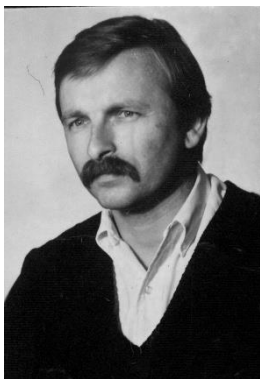
Po stłumieniu strajku 23 grudnia 1981 r. został zatrzymany. Prokuratura Rejonowa w Dąbrowie Górniczej wydała 25 grudnia 1981 r. postanowienie o aresztowaniu. Został osadzony w areszcie śledczym w Sosnowcu, potem w areszcie śledczym w Katowicach, gdzie oczekiwał na proces. Został oskarżony o kontynuowanie nielegalnej działalności w NSZZ „Solidarność” poprzez zorganizowanie i czynny udział w strajku okupacyjnym w dniach od 13 do 23 grudnia 1981 r. na terenie Huty „Katowice”. Uznany winnym przez Sąd Wojewódzki w Katowicach został skazany w dniu 2 stycznia 1982 r. na karę 6 lat pozbawienia wolności i 15 tys. złotych grzywny. Pozbawienie wolności oznaczało również utratę pracy.

Karę odbywał kolejno w zakładach karnych: Racibórz, Strzelce Opolskie, Kłodzko oraz Strzelin. Jako osadzony podejmował głodówkę domagając się przyznania statusu więźnia politycznego i zniesienia stanu wojennego. Wolność odzyskał 23 grudnia 1983 r. na mocy ustawy amnestyjnej.

Po zwolnieniu z więzienia podjął starania o wydanie zgody przez władze PRL na wyjazd emigracyjny za granicę i w 1984 r. wyjechał z rodziną do Stanów Zjednoczonych, gdzie nadal mieszka.

Z uwagi na prowadzoną działalność opozycyjną był operacyjnie kontrolowany przez Służbę Bezpieczeństwa w latach 1981-1984.

Odznaczony **Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski** postanowieniem Prezydenta RP nr 185/2026 z 19 czerwca 2026 r.

Zbigniew Paweł Pałamar

ur. w 1949 r. w Lubczy

W latach 1961-1969 pracował jako tokarz-szlifierz w Zakładach Przemysłu Metalowego Spółdzielnia Pracy „Pokój” w Tarnowie. Ukończył w tym czasie Zasadniczą Szkołę Zawodową w Tarnowie. W latach 1970-1972 pracował na stanowisku kierowcy w Bazie Sprzętu Melioracyjnego w Krakowie Oddział w Tarnowie. Następnie, na tym samym stanowisku, pracował kolejno w Powszechnej Spółdzielni Spożyców w Tarnowie (1972-1975), Hucie im. Lenina w Nowej Hucie (1975-1976) oraz Zakładzie Transportu Samochodowego Huty Katowice (ZTS HK) w Dąbrowie Górniczej (1976-1981). Ponadto w latach 1973-1975 odbywał zasadniczą służbę wojskową jako kierowca w wojskowym Klubie Sportowym „Wawel” w Krakowie.

W dniach 29-31 sierpnia 1980 r. był członkiem Komitetu Strajkowego (KS) w ZTS HK. Od września 1980 r. był kolejno wiceprzewodniczącym Komitetu Założycielskiego, następnie Komisji Wydziałowej NSZZ „Solidarność” w ZTS HK.

Po wprowadzeniu stanu wojennego, podczas strajku okupacyjnego w HK w dniach 13-23 grudnia 1981 r., był członkiem zakładowego i wiceprzewodniczącym wydziałowego KS w ZTS HK.

Podczas pacyfikacji zakładu w dniu 23 grudnia 1981 r. został zatrzymany i po przewiezieniu do siedziby Komendy Miejskiej Milicji Obywatelskiej w Będzinie został pobity przez funkcjonariuszy MO i SB. Oficjalnie został aresztowany 26 grudnia 1981 r. i osadzony kolejno w Aresztach Śledczych w Sosnowcu i Katowicach. W dniu 2 stycznia 1982 r. Sąd Wojewódzki w Katowicach, w trybie doraźnym, skazał go na karę 5 lat pozbawienia wolności, 4 lata pozbawienia praw publicznych oraz 15 tys. zł grzywny.

Karę odbywał kolejno w Zakładach Karnych (ZK) w Raciborzu, Strzelcach Opolskich, Kłodzku i Strzelinie. W ZK w Strzelcach Opolskich podjął czternastodniową głodówkę o przyznanie mu statusu więźnia politycznego. Natomiast w ZK w Kłodzku współredagował gazetkę więzienną. Podczas odbywania kary zajęto meble z jego służbowego mieszkania oraz samochód na poczet grzywny, następnie eksmitowano go z mieszkania i zwolniono z pracy. Wolność odzyskał 25 sierpnia 1983 r. na mocy amnestii.

Po wyjściu na wolność, w latach 1983-1984, był zatrudniony jako kierowca w Przedsiębiorstwie Transportu Samochodowego Budownictwa Hutniczego w Dąbrowie Górniczej. Od 1983 r. uczestniczył w spotkaniach działaczy opozycji na terenie parafii pw. św. Maksymiliana Kolbego w Krakowie-Mistrzejowicach.

W czerwcu 1984 r. wyjechał do Republiki Federalnej Niemiec, a w lipcu tego samego roku wyemigrował do Stanów Zjednoczonych, gdzie nadal mieszka.

Odznaczony **Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski** postanowieniem Prezydenta RP nr 554/2026 z 18 września 2026 r.

Bolko Jerzy Skowron

ur. w 1942 r. w Warszawie

W latach 1980-1983 prowadził aktywną działalność antykomunistyczną w strukturach Konfederacji Polski Niepodległej (pełnił funkcję koordynatora zespołu usługowego ds. szkolenia w Kierownictwie Obszaru Centralnego KPN) oraz w Komisji Zakładowej Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” w Dyrekcji Budownictwa Ogólnego. Uczestniczył w pracach Społecznego Komitetu Budowy Pomnika Ofiar Zbrodni Katyńskiej.

W związku z powyższym został internowany 18 grudnia 1981 r. i osadzony w Ośrodku Odosobnienia Warszawa-Białołęka, 28 sierpnia 1982 r. został przeniesiony do Ośrodka w Załężu. Wolność odzyskał 20 listopada 1982 r.

W lutym 1983 r. wyemigrował do Stanów Zjednoczonych.

Odznaczony **Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski** postanowieniem Prezydenta RP nr 185/2026 z 19 czerwca 2026 r.

Adam Piotr Więckowski

ur. w 1950 r. w Pruszkowie

W 1968 r. rozpoczął pracę w Instytucie Warzywnictwa w Skierniewicach. W okresie od 1968 r. do czerwca 1970 r. był członkiem nielegalnego związku „Ruch”. Posługiwał się pseudonimem „Adam” i był łącznikiem między ośrodkiem łódzkim i warszawskim. Brał udział w akcjach ekspropriacyjnych i uczestniczył w spotkaniach członków związku.

Za przynależność do organizacji „Ruch” w dniu 1 sierpnia 1970 r. został zatrzymany przez KWMO w Warszawie. W trakcie prowadzonego śledztwa dokonano przeszukania jego mieszkania, w wyniku którego znaleziono materiały programowe organizacji „Ruch”, „Biuletyny” i maszynę do pisania marki „Olimpia”.

Za powyższe wyrokiem Sądu Powiatowego dla Miasta Łodzi z dnia 8 lipca 1971 r. został skazany na karę 1 roku pozbawienia wolności. Przebywał w aresztach śledczych w Warszawie i Łodzi od 1 sierpnia 1970 r. do 8 lipca 1971 r.

W latach 1970-1977 był inwigilowany przez Służbę Bezpieczeństwa.

Odznaczony **Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski** postanowieniem Prezydenta RP nr 185/2026 z 19 czerwca 2026 r.

Ryszard Brus

ur. w 1954 r. w Rybczewicach

Był aktywnym działaczem Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” w Hucie „Katowice” w Dąbrowie Górniczej. Pełnił funkcje przewodniczącego komisji oddziałowej NSZZ „Solidarność” Straży Pożarnej Huty „Katowice”.

Po wprowadzeniu stanu wojennego aktywnie włączył się w organizowanie akcji protestacyjnej, był jednym z inspiratorów strajku w miejscu pracy, organizatorem pomocy żywnościowej dla strajkujących.

Po pacyfikacji zakładu przez siły milicyjno-wojskowe został internowany w dniu 22 grudnia 1981 r. Przebywał w Ośrodku Odosobnienia w Jastrzębiu-Szerokiej oraz w Ośrodku Odosobnienia w Kokotku. W dniu 29 kwietnia 1983 r. został zwolniony z internowania.

Odznaczony **Krzyżem Wolności i Solidarności** postanowieniem Prezydenta RP nr 552/2026 z 14 września 2026 r.

Wojciech Maciej Budzyński

ur. w 1963 r. w Łodzi

W pierwszej połowie lat 80. był związany ze środowiskiem opozycyjnym skupionym wokół Uniwersytetu Łódzkiego. Gromadził, przechowywał i rozpowszechniał wydawnictwa drugiego obiegu, w tym publikacje wydawane przez podziemne struktury NSZZ „Solidarność”, a także utrzymywał kontakty z osobami zaangażowanymi w działalność wydawniczą i kolportażową.

W dniu 26 sierpnia 1982 r. uczestniczył w obchodach rocznicy strajku łódzkich robotników z 1980 r., za co został zatrzymany przez funkcjonariuszy Milicji Obywatelskiej i ukarany grzywną przez kolegium do spraw wykroczeń. W kolejnych latach pozostawał aktywny w środowisku opozycyjnym, rozpowszechniając wydawnictwa bezdebitowe oraz publikacje prezentujące treści niezależne od oficjalnego przekazu władz PRL.

Od stycznia do czerwca 1984 r. gromadził, przechowywał i rozpowszechniał wydawnictwa bezdebitowe. Uczestniczył również w kolportażu ulotek nawołujących do bojkotu wyborów do Rad Narodowych przeprowadzonych w czerwcu 1984 r.

W związku z prowadzoną działalnością w dniu 12 czerwca 1984 r. przeprowadzono przeszukanie jego miejsca zamieszkania, podczas którego zabezpieczono wydawnictwa podziemne oraz materiały związane z działalnością poligraficzną. Tego samego dnia został zatrzymany, a następnie tymczasowo aresztowany. Od 15 czerwca 1984 r. był więziony w Areszcie Śledczym w Łodzi, gdzie przebywał do dnia 25 lipca 1984 r., kiedy uchylono wobec niego środek zapobiegawczy z uwagi na umorzenie postępowania na podstawie przepisów ustawy o amnestii.

W 1985 r. z powodów politycznych wyemigrował do Stanów Zjednoczonych.

Odznaczony **Krzyżem Wolności i Solidarności** postanowieniem Prezydenta RP nr 552/2026 z 14 września 2026 r.

Andrzej Roman Burghardt

ur. w 1951 r. w Krakowie

W 1980 r. był jednym z inicjatorów i członkiem Komitetu Założycielskiego Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” na Politechnice Częstochowskiej. Angażował się również w prace Zarządu Regionu Częstochowskiego NSZZ „Solidarność”.

13 grudnia 1981 r. został internowany. Jako powód izolacji wskazano nawoływanie do strajków. Od 16 grudnia 1981 r. był więziony w Ośrodku

Odosobnienia w Zabrze-Zaborzu. Ze względu na stan zdrowia w dniu 27 lutego 1982 r. został skierowany na leczenie szpitalne. Decyzję o uchyleniu internowania wydano 6 marca 1982 r. Wolność odzyskał 8 marca 1982 r.

Po zwolnieniu z internowania nawiązał współpracę z działającą konspiracyjnie Tymczasową Komisją Zakładową na Politechnice Częstochowskiej, występującą pod nazwą „KOS nr 1”.

W 1982 r. wraz z rodziną wyemigrował z kraju z powodów politycznych i osiadł w Stanach Zjednoczonych. W 1985 r. był sygnatariuszem listu otwartego skierowanego do Organizacji Narodów Zjednoczonych przez działaczy „Solidarności” i byłych więźniów politycznych.

Odznaczony **Krzyżem Wolności i Solidarności** postanowieniem Prezydenta RP nr 111/2026 z 19 lutego 2026 r.

Andrzej Gąsienica

ur. w 1952 r. w Rabce

Był pracownikiem Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Zamościu oraz działaczem Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność”. W 1981 r. pełnił funkcję przewodniczącego Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej w Zamościu. Aktywnie współpracował również ze strukturami miejskimi Związku. W miejscu pracy informował o sytuacji społeczno-politycznej, utrzymywał kontakty z działaczami Międzyzakładowego Komitetu Założycielskiego NSZZ „Solidarność” oraz angażował się w sprawy pracownicze, w tym w formułowanie postulatów dotyczących warunków pracy w bibliotece.

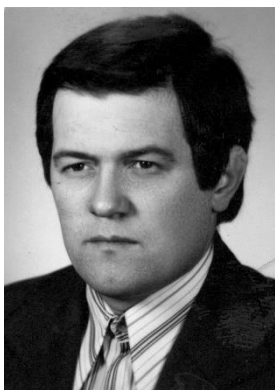
W związku z prowadzoną działalnością związkową w dniu 13 grudnia 1981 r. został zatrzymany przez funkcjonariuszy MO w Zamościu, a następnie internowany. Początkowo był osadzony w Ośrodku Odosobnienia w Krasnymstawie, od 9 stycznia 1982 r. przebywał w Ośrodku Odosobnienia we Włodawie, a od 23 kwietnia 1982 r. w Ośrodku Odosobnienia w Kwidzynie.

W dniu 7 czerwca 1982 r., ze względu na pogorszenie stanu zdrowia, został skierowany na leczenie na oddziale chirurgicznym Szpitala Miejskiego w Kwidzynie, gdzie przebywał do 24 czerwca 1982 r. Następnie, w okresie od 13 lipca do 19 sierpnia 1982 r., udzielono mu przepustki. W dniu 21 sierpnia 1982 r. internowanie uchylono.

Po zwolnieniu z internowania pozostawał w zainteresowaniu Służby Bezpieczeństwa w związku z wcześniejszą aktywnością związkową, kontaktami ze środowiskiem NSZZ „Solidarność” oraz postawą prezentowaną w miejscu pracy.

W lutym 1983 r. z przyczyn politycznych wyjechał wraz z rodziną na pobyt stały do Francji.

Odznaczony **Krzyżem Wolności i Solidarności** postanowieniem Prezydenta RP nr 552/2026 z 14 września 2026 r.

Jan Lubaś

ur. w 1954 r. w Zgorzelcu

Na początku lat 80. był członkiem Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” w Zakładzie Urządzeń Naftowych „Naftomet” w Krośnie. Uczestniczył aktywnie w organizowaniu zakładowych struktur „Solidarności”, działał w Komitecie Strajkowym oraz kolportował nielegalne wydawnictwa.

Z uwagi na powyższe 13 grudnia 1981 r. został internowany i osadzony w Ośrodku Odosobnienia w Uhercach. Z internowania został zwolniony 7 kwietnia 1982 r. W latach 1982-1984 zastrzeżono mu możliwość wyjazdów zagranicznych. W latach 1980-1984 był rozpracowywany przez Służbę Bezpieczeństwa.

W 1984 r. z powodów politycznych wyemigrował z kraju.

Odznaczony **Krzyżem Wolności i Solidarności** postanowieniem Prezydenta RP nr 152/2024 z 24 kwietnia 2024 r.

Tadeusz Serafin

ur. w 1961 r. w Porębach Dymarskich

Był członkiem Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” w Kombinacie Budownictwa Ogólnego „Zagłębie” w Sosnowcu.

Po wprowadzeniu stanu wojennego brał udział w strajku okupacyjnym pomieszczeń Miejskiej Komisji Koordynacyjnej oraz Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność”.

Za powyższe 14 grudnia 1981 r. został zatrzymany i internowany w Ośrodku Odosobnienia w Strzelcach Opolskich. W dniu 19 marca 1982 r. został przetransportowany do Ośrodka Odosobnienia w Uhercach. Z internowania został zwolniony w dniu 23 lipca 1982 r.

W 1983 r. z powodów politycznych wyemigrował z kraju.

Odznaczony **Krzyżem Wolności i Solidarności** postanowieniem Prezydenta RP nr 324/2026 z 18 czerwca 2026 r.

Adam Maria Siwiec

ur. w 1955 r. w Przemyśle

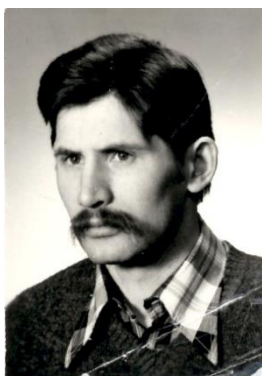
W 1980 r. był inicjatorem powstania i przewodniczącym KZ Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” w Państwowym Ośrodku Maszynowym w Przemyśle. W listopadzie 1980 r. został wybrany na członka Prezydium MKZ NSZZ „Solidarność” w Przemyśle, pełnił też funkcję szefa Biura Interwencyjnego Regionu Południowo-Wschodniego NSZZ „Solidarność”.

W związku z powyższą działalnością był kontrolowany operacyjnie przez Służbę Bezpieczeństwa, a następnie internowany w Ośrodku Odosobnienia w Uhercach w okresie od 13 grudnia 1981 r. do 29 marca 1982 r.

W trakcie internowania oraz po opuszczeniu Ośrodka Odosobnienia w Uhercach był objęty kontrolą operacyjną przez Służbę Bezpieczeństwa. Miał także zastrzeżenie wyjazdów zagranicznych.

W lutym 1983 r. wyjechał wraz z rodziną do Stanów Zjednoczonych na pobyt stały.

Odznaczony **Krzyżem Wolności i Solidarności** postanowieniem Prezydenta RP nr 152/2024 z 24 kwietnia 2024 r.

Zbigniew Stanisław Sobolewski

ur. w 1952 r. w Jasieninie Małym

Biogram jw.

Odznaczony **Krzyżem Wolności i Solidarności** postanowieniem Prezydenta RP nr 111/2026 z 19 lutego 2026 r.

Janusz Henryk Warchałowski

ur. w 1953 r. w Bielsko-Białej

W sierpniu 1980 r. był inicjatorem strajku w Miejskim Przedsiębiorstwie Komunikacyjnym w Bielsku-Białej. Aktywnie uczestniczył również w organizacji oraz działalności Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” w ww. zakładzie pracy.

Z tego względu został internowany na mocy decyzji z dnia 13 grudnia 1981 r. i osadzony w Ośrodku Odosobnienia w Jastrzębiu-Zdroju. W dniu 23 marca 1982 r. został przeniesiony do Zakładu Karnego w Łupkowie, w którym przebywał do czasu uchylecia internowania, tj. do 30 kwietnia 1982 r.

Odznaczony **Krzyżem Wolności i Solidarności** postanowieniem Prezydenta RP nr 535/2022 z 28 listopada 2022 r.